

men da jeg ikke kunde sætte min Modstand igjennem, saa priser jeg mig lykkelig ved, at jeg gav mit gode Bidrag til, at Tilstanden kom tilstede, som den er; jeg er saa langtfra at føle en Bedrøvelse derover, at jeg blot skal ønske, at det maa lykkes mig i hele mit politiske Liv at være ikke blot saa konstant, men saa heldig, som jeg var med Hensyn til disse Poster.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg har paa ingen Maade villet antyde dette som nogen Bedrøvelse mod den ærede Rigsdagsmand; det er saa langt fra, at jeg endogsaa haaber, at han nu vil følge den selv samme Fremgangsmaade, stemme for det, han bekæmpede saa stærkt, og da, som jeg haaber, ogsaa føle sig lykkelig og beroliget ved, at det blev antaget. Dette skal, som sagt, blot glæde mig; og jeg har virkelig ogsaa god Forventning om, at den ærede Rigsdagsmand, naar det foreliggende Forslag vedtages, vil, ligesom tidligere, erkende, at han har seet Sagen i et ubesøjet Lys, og malet med langt fortere Farver, end der paa nogen Maade var Grund til. Hvad jeg har villet fremhæve er, at den ærede Rigsdagsmand ofte tidligere har brugt ligesaa stærke og fordømmende Udtryk om Noget, der er kommet istand, og som han dog senere er bleven overordentlig tilfreds med (S. Christensen: Det har jeg ikke sagt), — nu vel, i alt Fald Noget, som har fremkaldt en Tilstand, med hvilken han er overordentlig tilfreds og Mere attraaer det nærværende Ministerium ikke: maatte det lykkes det at tilveiebringe en saadan Tilstand, hvorunder man maatte finde sig overordentlig tilfreds, saa har Ministeriet opnaaet Alt, hvad det paa nogen Maade ønsker. — Jeg maa iøvrigt berigtige en anden Uttring af den ærede Rigsdagsmand med Hensyn til Noget, som deels blev fremført fra min Side og deels fra en anden æret Landsthingsmand, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes egentlig den foreliggende Grundlovsindskrænkning maa opfattes, naar man seer hen til den Maade, hvorpaa og de Forhold, hvorunder den er kommen tilveie. Jeg troer, at der fra den ærede Rigs-

dagsmands Side blev fremhævet Noget, der ingenlunde var correct, men tværtimod stod i en bestemt Strid med den hele Tilstand, som eksisterede, da denne Grundlovsindskrænkning blev vedtagen, og som jeg naturligviis kjender ligesaa godt som den ærede Rigsdagsmand (S. Christensen: Men hellerikke bedre). Naar nemlig den ærede Rigsdagsmand yttrede, at vel var denne Grundlovsindskrænkning i sig selv en saadan, som man idethelt vilde være tilfreds med, naar en Indskrænkning til de særlige Anliggender skal finde Sted, saa bemærkede han dog tillige, at man gik ud fra den bestemte og berettigede Forudsætning, at den Fællesforfatning, der skulde komme istand, vilde blive fyldestgjørende; — men med Hensyn dertil nødes jeg paa Sandhedens Vegne til at erklære, at dette paa ingen Maade var Tilfældet. Naar Talen nemlig skal være om den Stemning i Rigsdagen, under hvilken denne Grundlovsindskrænkning blev vedtagen, saa troer jeg, at det paa ingen Maade kan siges, at der dengang var en Forudsætning om, at den Fællesforfatning, man kunde vente, vilde blive fyldestgjørende; man satte netop paa ingen Maade noget godt Haab til denne Fællesforfatning. Selv om jeg vil afsæe fra den Skikkelse, hvori Grundlovsindskrænkningen i sin Tid blev forelagt af det daværende Ministerium, og det Vidnesbyrd, som den giver om Maaden, hvorpaa hiint Ministerium opfattede den Fællesforfatning, som skulde gives, saa er det dog, ganske uafhængigt af den daværende Regjering, aldeles vist, at der fra mange af de Medlemmers Side, hvis Stemme havde Betydning i Sagen, blev meget bestemt udtalt, at man ikke ventede nogen saadan Fællesforfatning, som kunde siges at ville blive fyldestgjørende. — Man erkjendte netop fra alle Sider, at man maatte finde sig i særdeles Meget, der ei var fyldestgjørende, i det Haab, at man dog ad denne Vej efterhaanden kunde naae til en Tilstand, som kunde blive tilfredsstillende. Det er saaledes langtfra, at disse Uttringer af den ærede Rigsdagsmand kunne svække, hvad der af en anden æret Landsthingsmand blev udtalt og af mig gjentagende fremhævet.